

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. декана факультету міжнародних
економічних відносин та туристичного бізнесу
доц. Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Сільський зелений туризм

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
галузь знань **24 Сфера обслуговування»**
спеціальність **242 «Туризм»**
освітня програма **«Туризм»**
вид дисципліни **за вибором**
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“29” серпня 2023 року, протокол № 1

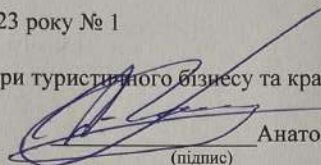
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства
Ганна ГАПОНЕНКО

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від “28” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

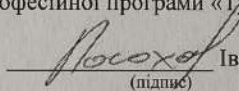

Анатолій ПАРФІНЕНКО

(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Туризм»

Гарант освітньо-професійної програми «Туризм»

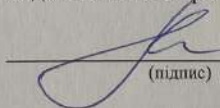
Іван ПОСОХОВ

(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “29” серпня 2023 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Сільський зелений туризм” складена відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» підготовки бакалавра за спеціальністю 242 «Туризм».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є:

Основні тенденції та процеси, а також політичні та соціокультурні чинники, що відіграють провідну роль у формуванні та розвитку сучасного світу. В центрі уваги при цьому є людина з її потребами, ціннісними орієнтаціями та світоглядними уявленнями.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни полягає в тому, щоб розглянути теоретико-методологічні та практичні аспекти формування, функціонування і розвитку сільського зеленого туризму; розкрити особливості управління персоналом, менеджменту та маркетингу сільського зеленого туризму.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК 3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК 4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК 5. Прагнення до збереження навколишнього середовища

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК 8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

ЗК 9. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми

ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії

ЗК 13. Здатність планувати та управляти часом

ЗК 14. Здатність працювати в команді та автономно

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

ФК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ФК 3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

ФК 4. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління

ФК 5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

ФК 6. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)

ФК 7. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту

ФК 8. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем

ФК 12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу

ФК 13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

ФК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

1.3. Кількість кредитів
3 кредити

1.4. Загальна кількість годин
90 годин

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
5-й	5-й
Лекції	
16 год.	12 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
58 год.	78 год.
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН 11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.

ПРН 17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПРН 20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН 22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК ОКРЕМА ФОРМА РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Сільський зелений туризм: сутність та основні дефініції

Основні поняття та концепції сільського зеленого туризму.

Відмінність між «сільським» та «міським» туризмом.

Форми організації відпочинку в селі.

Сільський зелений туризм як вид підсобної діяльності.

Мале туристично-готельне підприємництво як основний вид діяльності сільських мешканців у курортно-рекреаційних районах держави.

Тема 2. Становлення та розвиток сільського зеленого туризму в Україні

Історія виникнення та сучасний стан сільського зеленого туризму в Україні

Ресурси сільського зеленого туризму в Україні.

Тема 3. Світовий досвід організації сільського зеленого туризму

Міжнародна категоризація агрорекреаційного сервісу згідно з концепцією «Bed & Breakfast».

Підходи до організації сільського зеленого туризму в європейських країнах

Тема 4. Організація та планування сільського зеленого туризму

Організація сільського зеленого туризму.

Основні вимоги щодо облаштування агрооселі для прийому туристів.

Технологічні основи гостинності.

Бізнес-планування у сільському зеленому туризмі.

РОЗДІЛ 2. СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Тема 5. Менеджмент сільського зеленого туризму

Особливості управлінської праці менеджера гостинної садиби.

SWOT-аналіз агротуристичної діяльності.

Менеджмент людських ресурсів сільського туризму.

Безпека в сільському зеленому туризмі.

Тема 6. Маркетинг сільського зеленого туризму

Сутність маркетингу сільського зеленого туризму.

Інформаційні системи маркетингових комунікацій у сільському зеленому туризмі.

Особливості формування цінової політики.

Використання елементів комплексу популяризації в сфері сільського зеленого туризму.

Інтернет-технології в сільському зеленому туризмі.

Тема 7. Якість у сільському зеленому туризмі

Сутність якості продукту сільського зеленого туризму.

Категоризація сільської бази розміщення в Україні.

Сертифікація систем якості. Показники послуг, підтверджені при сертифікації.

Тема 8. Екскурсійні маршрути в сільському зеленому туризмі

Поняття екскурсій та їх класифікація.

Підготовка та проведення екскурсій в сільській місцевості.

Розробка маршруту та методика проведення екскурсії на селі.

Тема 9. Інституційні умови та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні

Державне регулювання сільського зеленого туризму в Україні.

Роль органів місцевого самоврядування та громадських організацій у розвитку сільського зеленого туризму.

Можливості та загрози розвитку сільського зеленого туризму в ХХІ ст.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Сільський зелений туризм як окрема форма рекреаційної діяльності												
Тема 1. Сільський зелений туризм: сутність та основні дефініції	10	1	1			8	10	2				8
Тема 2. Становлення та розвиток сільського зеленого туризму в Україні	10	2	2			6	10	2				8
Тема 3. Світовий досвід організації сільського зеленого туризму	10	2	2			6	10	1				9
Тема 4. Організація та планування сільського зеленого туризму	10	2	2			6	10	1				9
Разом за розділом 1	40	7	7			26	40	6				34
Розділ 2. Сільський зелений туризм в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку												
Тема 5. Менеджмент сільського зеленого туризму	10	2	1			7	10	-				10
Тема 6. Маркетинг сільського зеленого туризму	10	2	2			6	10	1				9
Тема 7. Якість у сільському зеленому туризмі	10	2	2			6	10	2				8
Тема 8. Екскурсійні маршрути в сільському зеленому туризмі	10	1	2			7	10	2				8
Тема 9. Інституційні умови та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні	10	2	2			6	10	1				9
Разом за розділом 2	50	9	9			32	50	6				44
Усього годин	90	16	16			58	90	12				78

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сільський зелений туризм: сутність та основні дефініції (в аудиторії)	1
2	Становлення та розвиток сільського зеленого туризму в Україні (дистанційно)	2
3	Світовий досвід організації сільського зеленого туризму (дистанційно)	2
4	Організація та планування сільського зеленого туризму (дистанційно)	2
5	Менеджмент сільського зеленого туризму (в аудиторії)	1
6	Маркетинг сільського зеленого туризму (дистанційно)	2
7	Якість у сільському зеленому туризмі (дистанційно)	2
8	Екскурсійні маршрути в сільському зеленому туризмі (дистанційно)	2
9	Інституційні умови та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні (в аудиторії)	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

6. Індивідуальні завдання	№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
			Денна
Індивідуальне завдання в межах дисципліни «Сільський зелений туризм» навчальним планом не передбачене.	1	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Сільський зелений туризм: сутність та основні дефініції»	8
	2	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Становлення та розвиток сільського зеленого туризму в Україні»	6
	3	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Світовий досвід організації сільського зеленого туризму»	6
	4	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Організація та планування сільського зеленого туризму»	6
	5	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Менеджмент сільського зеленого туризму»	7
	6	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Маркетинг сільського зеленого туризму»	6
	7	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Якість у сільському зеленому туризмі»	6
	8	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Екскурсійні маршрути в сільському зеленому туризмі»	7
	9	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Інституційні умови та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Україні»	6
	Разом		58

7.
Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентом, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента. При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу: – словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж); – наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження); – практичні (вправи, практичні роботи, дослідні роботи).

2. За організаційним характером навчання: – методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; – методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; – методи контролю та самоконтролю у навчанні; – бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.

3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

8. Методи контролю

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за усіма формами проведення занять.

Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитися у наступних формах:

- оцінювання роботи студентів під час практичних занять;
- оцінка за індивідуальну роботу студентів;
- проведення проміжного контролю;
- проведення підсумкового контролю.

Загальна оцінка з дисципліни визначається як сукупність балів, що студент отримує за змістовні модулі та модульний контроль.

Проміжний контроль знань студентів здійснюється шляхом проведення тестування з основних навчальних елементів змістовних тем. Сума балів, які студент денної форми навчання може набрати за першим та другим розділом, дорівнює 60.

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену. До екзамену допускаються студенти, які мають достатню кількість балів з поточного контролю та написання і захисту індивідуальної роботи. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань становить 40. Час виконання – до 80 хвилин.

Підсумковий контроль 40 балів, в т. ч:

2 теоретичних питання – 30 б (2x15);

визначення понять з дисципліни (відкриті тести) – 10 б (2x5).

За бажанням студент має можливість обрати тестову форму екзаменаційного білета (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непереборної сили** здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі** (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Сільський зелений туризм», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1670>

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума контрольних оцінок та балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів підсумкового семестрового контролю складає 100.

9. Схема нарахування балів

Приклад для підсумкового семестрового контролю в формі екзамену з екзаменаційною роботою:

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання		Разом	Екзаменаційна робота	Сума
Розділ 1	Розділ 2			

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
5	5	5	5	5	5	5	5	5			100
60 (мінімум - 20 з урахуванням всіх видів робіт)									60	40	(мінімум – 50)

T1, T2 ... T9 – теми розділів.

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни

Поточний контроль протягом семестру – 60 балів.

З них:

- активна робота на семінарських заняттях – 40 балів (2,5 бали кожне семінарське);
- поточний контроль – 20 балів.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Критерії оцінювання знань студентів на семінарських заняттях

Усний виступ, виконання письмового завдання	Критерії оцінювання
2,5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
2	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
1,5	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
1	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0,5	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Доповнення виступу:

2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення,

що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

1 бал отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів:

2 бали отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

1 бал отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Ведення опорного конспекту лекції:

Опорний конспект лекції (ОКЛ) – вид навчально-методичного посібника, в якому у стисло і системно викладено основний теоретичний матеріал у формі основних понять і положень, що структурно й логічно пов'язані між собою. Дані поняття та положення є лише опорними сигналами, вони вимагають пояснень і визначень, що мають записати студенти під час лекції. Його ведення сприяє системному і глибокому засвоєнню навчального матеріалу, дозволяє простежити структурні зв'язки між різними поняттями, положеннями, концепціями, проблемами, теоріями тощо.

Кожен студент повинен мати ОКЛ на лекціях і вести в ньому записи власноруч. Під час аудиторної роботи з ОКЛ студенти записують основні тези лекції та пояснення викладача у визначеному в конспекті полі. Під час самостійної роботи рекомендується доповнити записи лекції та завершити виконання завдань, що були зазначені в Робочій програмі та ОКЛ.

2 бали нараховуються студентам, які в повному обсязі самостійно і творчо опрацювали всі питання лекції і вільно володіють її змістом.

1 бал нараховується студентам, які опрацювали лише окремі питання лекції і не достатньо вільно володіють її змістом.

Критерії поточного контролю знань студентів

Поточний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Поточний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Письмова контрольна робота або тестування	Критерії оцінювання
15-20	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
10-14	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
5-9	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно,

	поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Умови допуску студента до підсумкового семестрового контролю (екзамену): виконання контрольної роботи, написання поточного контролю та робота на семінарських заняттях за результатами яких він набрав не менше 20 балів.

Підсумковий семестровий контроль

Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі заліку та екзамену. На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, що передбачають перевірку розуміння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу.

Підсумковий контроль 40 балів, в т. ч:

2 теоретичних питання – 30 б (2x15):

13-15 балів отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу;

10-12 балів отримують студенти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. При цьому не використав на достатньому рівні обов'язкову літературу;

7-9 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки;

5-6 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, розкривши його лише частково і допустивши при цьому окремі помилки, котрі не впливають на загальне розуміння питання;

3-4 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми;

0-2 балів отримують студенти, які частково та поверхово розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

Визначення понять з дисципліни (відкриті тести) – 10 б (2x5):

4-5 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення;

2-3 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення;

0-1 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

Питання до екзамену додаються.

Бали за відповіді на теоретичні питання викладач виставляє після усної співбесіди.

За підсумками поточного і підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно. Мінімальна кількість балів, які повинен набрати студент для одержання екзамену, становить 50 балів. Бали за відповіді на теоретичні питання викладач виставляє на оголошенні екзаменаційних оцінок після усної співбесіди. Національна шкала ґрунтується на рейтингу здобувачів вищої освіти у складі потоку/курсу:

- здобувачам вищої освіти, які повністю оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, можуть дати відповіді на всі питання курсу, опанували рекомендовану літературу, виставляють оцінку *відмінно*. При цьому оцінку – 100 балів, як виняток, можуть отримати тільки здобувачі вищої освіти, які, крім відмінних знань за програмою дисципліни, виявили активність в науково-дослідній роботі за тематикою курсу, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях тощо;
- здобувачам вищої освіти, які оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, проте у відповідях допустили неточності, ставлять оцінку *добре*;
- здобувачам вищої освіти, які показали задовільні результати оволодіння навчальною програмою дисципліни на репродуктивному рівні й при відповідях допускають помилки, ставлять оцінку *задовільно*;
- здобувачі вищої освіти, які за результатами вивчення дисципліни отримали *незадовільні оцінки*, повинні додатково виконати індивідуальні завдання для підвищення рівня своїх знань і повторно перескласти підсумковий контроль.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література:

1. Васильєв В. Сільський зелений туризм: метод. рекомен. для господарів садиб / В. Васильєв. В. Триліс. Н. Кудла та ін. – К. : Дім. Город. Сад. 2009. – 80 с.
2. Гапоненко Г.І. Використання потенціалу сільських територій Харківської області в контексті розвитку сільського зеленого туризму. *Бізнес Інформ*. 2018. № 4. С. 182-187.
3. Гапоненко Г.І., Василенко А.В. Over- та under-tourism як взаємозалежні явища сучасного глобалізованого світу. *Проблеми економіки*. 2020. № 1 (43). С.6-12.
4. Гапоненко Г.І., Євтушенко О.В., Шамара І.М. Туристичний ринок в Україні: тенденції та приховані можливості. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. Том 5. №1. С.64-72.
5. Гапоненко Г.І., Євтушенко О.В., Шамара І.М. Значення бізнес-плану для ефективного функціонування підприємств туристичної індустрії в умовах кризи. *Вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна, серія : «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. №11. С.96-101.
6. Гапоненко Г.І., Євтушенко О.В., Шамара І.М. Аналіз франчайзингової діяльності на туристичному ринку України. *Агросвіт*. 2020. №4. С.52-58.
7. Гапоненко Г. І., Кучечук Л.В. Вплив декомунізації на туристичну привабливість регіонів. *Бізнес Інформ*. 2017 № 3. С. 202–207.
8. Гапоненко Г.І., Парфіненко А.Ю., Шамара І.М. Сільський зелений туризм: навч. посібник. Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга»», 2019. 178 с.
9. Гапоненко Г.І., Шульга Н.В. Сучасні тенденції та перспективи впровадження інформаційних технологій в туристичній галузі України. *Вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна, серія : «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2020. №11. С. 102-111.
10. Горішевський П.В., Васильєв В.П., Зінько Ю.В. Сільський зелений туризм: організація гостинності на селі: підручник. Івано-Франківськ: Місто-Н, 2003. 158 с.
11. Дармостук Д. Г. Роль зеленого туризму у розвитку сільських територій. URL: www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-2/doc/.../04.pdf
12. Зінько Ю.В., Рутинський М.Й. Сільський туризм: навч. Посібник. К.: Знання, 2006. 271 с.
13. Зінько Ю.В., Рутинський М.Й. Зелений туризм. К.: Знання, 2008. 271 с.
14. Кудла Н.Є. Менеджмент туристичного підприємства: підручник. К: Знання, 2012. 343 с.
15. Кудла Н. Є. Сільський туризм: основи підприємництва та гостинності: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 152 с.
16. Лиман С. І., Парфіненко А. Ю., Посохов І. С. Історія туризму: навчальний посібник (для студентів спеціальності «Туризм»). Суми: ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2018. 372 с.
17. Методичні рекомендації (протокол) з надання послуг сільського зеленого туризму (сільської гостинності) у корона- та посткоронавірусний період. *Національна туристична організація України*. 2020. 25 с. URL: http://www.ntoukraine.org/assets/files/11_URGTU_SP_Ukrainian_Protocols_for_the_New_Normal_GreenTourismUA.pdf
18. Організація підприємницької діяльності в сфері сільського туризму особами з інвалідністю: посібник. Львів : Растр-7, 2019. 206 с. URL: <http://www.ntoukraine.org/assets/files/DisabilitiesTOURISM.pdf>

19. Осадча Т. С. Сільський зелений туризм в Україні: окремі аспекти організації, обліку і контролю : монографія / за ред. В. Є. Труша. Херсон : Одді-плюс, 2009. 294 с.

Додаткова література:

1. Особливості формування та реалізації туристичної політики держави : міжнародний, національний та регіональний досвід : монографія / за ред. А. Ю. Парфіненка. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 280 с.
2. Парфіненко А. Ю. Міжнародний туризм в Україні: геополітичні аспекти глобального явища. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. Вип. 126 (ч. I). 2015. С. 12-23.
3. Парфіненко А., Босенко К. Кластеризація як напрям рекреаційно-туристичного розвитку Подільського регіону України. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2018. №7. С. 122-129.
4. Парфіненко А., Волкова І., Щербина В. Проблеми та перспективи розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні (у порівнянні з країнами Центральної Європи). *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2018. №7. С. 130-135.
5. Рыбак Л. Х. Сільський туризм як вид підсобної діяльності. URL: http://tourlib.net/statti_ukr/rybak.htm.
6. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. «Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80>
7. Сідоров В. І. Основи кроскультурної підготовки майбутніх фахівців галузі туризму: монографія. Х.: Видавництво «Стильна типографія». 2018. 312 с.
8. Сідоров М. В., Юрченко С.О., Юрченко О.Є. Україна на світовому ринку туристичних послуг : сучасний стан та перспективи розвитку : монографія. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 256 с.
9. Туристичний імідж регіону: монографія / за ред. А.Ю. Парфіненка. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011. 312 с.
10. Туристична політика зарубіжних країн : підручник / за ред. А. Ю. Парфіненка. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 220 с.
11. Парфіненко А.Ю., Сідоров В.І., Любіцева О.О. Туристичне країнознавство: підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2015. 551 с.
12. Розвиток сільського туризму в Китаї. *Центр міжнародного туризму*. URL: <http://worldwidetour.ru/content.html>
13. Шамара І. М. Інтеграційні процеси в управлінні підприємств туристичної галузі. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2015. № 1144. Вип. 3. С. 179-181.
14. Шамара І. М. Потенціал конкурентоспроможності вітчизняних підприємств туристичної галузі. *Вісник СНАУ : Економіка та менеджмент*. 2017. № 12 (74). С. 138-143.
15. Шамара І. М. Теоретичні підходи до визначення поняття «туризм», його сутність та роль на сучасному етапі. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2016. Вип. 5. С. 163-167.
16. Юрченко С. О., Юрченко О.Є. Міжнародний туризм : навчальний посібник (для студентів спеціальностей «Туризмознавство», «Міжнародні економічні відносини»). Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. 328 с.

17. Analytical Foundations Assessment–Agriculture (Rural Productivity) / Sommerville P., Lee E., Shavgulidze R., Kvitaishvili, I. USAID/Georgia: Tbilisi, Georgia, 2011.
18. Bojnec S. Rural tourism, rural economy diversification, and sustainable development. *Academica Turistica*. 2010. № 3. P. 1–2.
19. Chiran A.; Jităreanu A.F.; Gîndu E.; Ciornei L. Development of rural tourism and agrotourism in some european countries. *Lucrări Științifice Management Agricol*. 2016. № 18. P. 225.
20. Clemenson H.A., Lane B. Niche markets, niche marketing and rural employment. In *Rural Employment: An International Perspective*; Bollman, R.D., Bryden, J.M., Eds.; CAB International: Wallingford, UK, 1997. P. 410–426.
21. Community-based rural tourism: A proposed sustainability framework / Kayat K. (Ed.). EDP Sciences: Les Ulis. France, 2014.
22. Development Committee on Tourism Secretariat. *Tourism Strategies and Rural Development*; OECD: Paris, France, 1994.
23. Ehrlich K. Rural Tourism in Europe. *State of Art*. URL: http://www.europeanrtcongress.org/media/mediapraesentationenpdfs/Ehrlich_RT-in-Europe-state-of-the-art_Landtou.pdf.
24. Embacher H. Farm Holidays in Austria – Strategy and Contributions towards Sustainability. *Austrian Farm Holidays Association*: Salzburg, Austria, 2014.
25. Elkana. Rural Tourism Network. URL: www.ruraltourism.ge
26. Fleischer A., Pizam A. Rural tourism in Israel. *Tour. Manag.* 1997. № 18. P. 367–372.
27. Gyr U. The History of Tourism: Structures on the Path to Modernity. *European History Online (EHO)*. 2010. URL: <http://ieg-ego.eu/en/threads/europe-on-the-road/the-history-of-tourism>.
28. Haponenko H., Shamara I. Rural green tourism: hidden opportunities for Ukraine. *Research and Innovation: Collection of scientific articles*. New York, USA: Yunona Publishing. 2019. P. 143-147.
29. Haponenko H. I., Kravchuk I. I., Kravchuk I. A., Shamara I. M., Marchuk N. A. The information means to promotion green tourism. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2019. Vol 4, No 31. P. 497-505.
30. Idziak W., Majewski J., Zmyślony P. Community participation in sustainable rural tourism experience creation: a long-term appraisal and lessons from a thematic villages project in Poland. *J. Sustain. Tour.* 2015. № 23. P. 1341–1362.
31. International Tourism in the System of Modern Globalization Processes / Parfinenko A. and etc. *International Journal of Management (IJM)*. 2020. Volume 11, Issue 3. P. 97–106.
32. Irshad H. Rural tourism – An Overview. *Government of Alberta, Agriculture and Rural Development*: Alberta, Canada, 2010.
33. Kavita E., Saarinen J. Tourism and rural community development in Namibia: Policy issues review. *Fennia-Int. J. Geogr.* 2016. № 194. P. 79–88.
34. Khartishvili L. *Rural Tourism*. Elkana: Tbilisi, Georgia, 2008.
35. Kizos T., Iosifides T. The contradictions of agrotourism development in Greece: evidence from three case studies. *South Eur. Soc. Politics*. 2007. № 12 P. 59–77.
36. Lane B. Rural tourism. An overview. *The SAGE Handbook of Tourism Studies*. London, UK: Sage Publications Ltd., 2009. P. 354–370.
37. Lane B., Kastenholz E. Rural tourism: The evolution of practice and research approaches – Towards a new generation concept? *J. Sustain. Tour.* 2015. № 23. P. 1133–1156.
38. Lobo R. Helpful agricultural Tourism (Agri-tourism) Definitions. 2001. № 5. P. 25 – 26.
39. Martin P., Weingarten P. Farm Tourism: Myth or Reality. In *The Role of Agriculture in Central and Eastern European Rural Development: Engine of Change or Social Buffer?* Halle, Germany: Institut für Agrarentwicklung in Mittel- und Osteuropa (IAMO). 2004. P. 286–304.

40. Murphy P.E. *Tourism: A community Approach (RLE Tourism)*. Abingdon-on-Thames, UK: Routledge. 2013.
41. Murray A., Kline C. Rural tourism and the craft beer experience: Factors influencing brand loyalty in rural North Carolina, USA. *J. Sustain. Tour.* 2015, 23, 1198–1216.
42. Novelli M., Schmitz B., Spencer T. Networks, clusters and innovation in tourism: A UK experience. *Tour. Manag.* 2006. № 27. P. 1141–1152.
43. Paresishvili O., Kvaratskhelia L., Mirzaeva V. Rural tourism as a promising trend of small business in Georgia: Topicality, capabilities, peculiarities. *Ann. Agrar. Sci.* 2017. № 15. P. 344–348.
44. Parfinenko A., Sokolenko L., Bielialov T., Karpenko N., Tolubyak V. Sustainable development of world tourism based on the strategic management. *Academy of Strategic Management Journal.* 2019. Volume 18, Special Issue 1. P. 1-7.
45. Phillip S., Hunter C., Blackstock K. A typology for defining agritourism. *Tour. Manag.* 2010. № 31. P. 754–758.
46. *Rural Reform in Post-Soviet Russia* / O'Brien D.J., Wegren S.K. (Eds.). Washington, DC, USA: Woodrow Wilson Center Press with Johns Hopkins University Press, 2002. P. 3–5.
47. Second generation rural tourism: Research priorities and issues. *In Proceedings of the Atas do VIII CITURDES. Turismo Rural em Tempos de Novas Ruralidades* / Lane B. (Ed.). 25–27 June 2012. Chaves, Portugal,; pp. 1021–1040.
48. Tourism as an Approach to Sustainable Rural Development in Post-Socialist Countries: A Comparative Study of Serbia and Slovenia / Petrović M.D. and etc. *Sustainability.* 2017. № 10. P. 54.
49. Quaranta G., Citro E., Salvia R. Economic and social sustainable synergies to promote innovations in rural tourism and local development. *Sustainability.* 2016. № 8. P. 668.
50. Sidali K.L., Kastenholz E., Bianchi R. Food tourism, niche markets and products in rural tourism: Combining the intimacy model and the experience economy as a rural development strategy. *J. Sustain. Tour.* 2015. № 23. P. 1179–1197.
51. Sznajder M., Przezbórska L., Scrimgeour F. *Agritourism*. Walingford, UK: CABI, 2009.
52. *The Evolution of Tourism and Development Theory. Tourism and development: Concepts and Issues* / Telfer D.J. (Ed.). Clevedon, UK: Channel View Publications, 2002. P. 35–80.
53. Tolstad H.K. Development of rural-tourism experiences through networking: An example from Gudbrandsdalen, Norway. *Norsk Geografisk Tidsskrift-Norwegian J. Geogr.* 2014. № 68. P. 111–120.
54. United Nations Environment Programme. Division of Technology. *Making Tourism More Sustainable: A Guide for Policy Makers*. Paris, France: UNEP and WTO Publication. 2005.
55. Verbole A. *Rural tourism and sustainable development: a case study on Slovenia*. Ljubljana, Slovenia: Ashgate Publishing Ltd. 1997.
56. Wilson S., Fesenmaier D.R., Fesenmaier J., van Es J.C. Factors for success in rural tourism development. *J. Travel Res.* 2001. № 40. P. 132–138.

Ресурси мережі Інтернет:

1. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>.
2. Державне агентство України з туризму та курортів. Офіційний сайт. – Режим доступу : <http://www.tourism.gov.ua>.
3. Офіційний веб-портал Верховної ради України. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації (ЮНВТО) – Режим доступу : <http://www2.unwto.org>

5. Офіційний сайт Всесвітньої Ради з туризму та подорожей (WTTC) – Режим доступу : <http://www.wttc.org>
6. Офіційний сайт ГО «Спілка сільського зеленого туризму України». – Режим доступу: <http://www.greentour.com.ua/ukrainian>.

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії обставин непоборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі. Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Сільський зелений туризм», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1670>.